

Mezopotamya'da Bir Kasaba

Yasin USLU

Mezopotamya’da Bir Kasaba

Yasin USLU

Kapak Tasarımı

Dr. Enes BAŞAK

Mizanpaj

Esmâ Nur Ayşe ÇELİK BAŞAK

Editör

Fatih KIRMIZIGÖZ

1. Basım, Mayıs 2025

ISBN

978-625-5612-74-8

Yayınevi

Tenha Yayınları

Merkez mah., Tunç Sok., no 6/9,

Eskil/AKSARAY

05386685449

www.kitapincele.net

Baskı

Bulut Dijital Matbaa San. Tic. Ltd. Şti.

Musalla Bağları Mahallesi

İnciköy Sok., No:1/A, Selçuklu/KONYA

Sertifika No: 48120

ÖNSÖZ

Kıymetli Kitapseverler! Bu kitap yazılırken Anadolu tarihinin en büyük felaketlerinden biri olan 6 Şubat depremi, dünyayı yeniden dizayn eden covid-19 gibi iki büyük felaket yaşandı. Bunlarla beraber Anadolu ve bilhassa Mezopotamya da birçok sorun yaşandı. Dolayısıyla yazar aslında Mezopotamya'nın herhangi bir kasabasında yaşanan ve yaşanması muhtemel bir hikâyeyi ele aldı.

Kitabı okurken kendinizi Mezopotamya'nın sınır bölgesindeki bir kasabada yaşayan Fatih'in çocukluğunda yaşadığı zorlukları ve büyüdüğünde ise yaşadığı kasaba için verdiği mücadelenin içinde bulacaksınız.

Bu kitap yazılırken baştan sona kadar özellikle manevi desteğini eksik etmeyen her konuda yanımda olan kıymetli eşime, mutluluk ve güç kaynağım sevgili çocuklarıma, aileme ve mesai arkadaşlarıma teşekkürü borç bilirim.

Yasin USLU

Şırnak/Silopi

07.04.2025

Aylardan hangi ay olduğu bilinmese de yağmurun yağdığı ve köyden Fırat adında birinin vefat ettiği aydır; Fatih'in doğduğu ay. Hatta Fırat bu aile tarafından o kadar çok seviliyor ki Fatih'in adını önce Fırat koyacaklardı. Son anda nüfus müdürlüğünde karar değiştirip kimliğe Fatih diye kaydetmişler. Bu coğrafyada vefat ile doğumlar yakınsa vefat edenin adı yeni doğana verilir. Tabi çocuğu yeni doğan aile için vefat eden kıymetli ise.

Bu coğrafyada tarihler hep böyle hatırlanır. Gün, Ay ve yıl çok hatırlanmaz. Hatırlanan sadece yaşanan olaydır! Ya kış çok sert geçmiştir. Ya yaz çok kurak, ya biri hayatını kaybetmiştir, ya da farklı bir olay. Velhasıl doğuda tarihler hep böyle hatırlanır. Doğum tarihleri de net olarak bilinmez. Sonuçta aileler yazın yaylada kışın ovada hayatlarını idame ettirirler. Çocukların neredeyse bütünü ya yaylada ya ovada veya evde doğar. Hastanede doğanlar çok nadirdir. Bu nedenle maalesef kimlikte yazılan tarih ile gerçek tarih çoğunlukla örtüşmüyor. İşte Fatih böyle bir coğrafyada doğar. Hayata doğum tarihini net olarak bilmemekle başlar.

Babası Hasan on çocuklu bir ailenin en büyüğüydü. Çocukluğunda  ilelerle büyümüştü. Ortadoğu'nun adeta bütün yükünü sırtında taşı mıştı. Aslında bu coğrafya dünyanın en güzel coğrafyası olarak yaratılrsa da  ilesi, derdi, tasası eksik olmayan kocaman bir açık cezaevi gibidir. İnsanlar ya da insan görünümlü yaratıklar bu güzelim coğrafyayı yaşanmaz hale getirmişler ve hala da yaşam emarelerini yok etmeye devam ediyorlar. İşte Hasan böyle bir coğrafyada yaşıyordu, Yaşamaya  alışıyordu. Hasan'ın babası erken vefat ettiği için Hasan dokuz kardeşine daha 25 yaşlarındayken bakmaya çalışmış ve babalık yapmak zorunda kalmıştı. Böylece kendi çocukluğunu, gençliğini doğru dürüst yaşayamayan Hasan adeta kocaman bir baba olup ağır sorumluluğun altına girmişti.

Hasan, tarım ve hayvancılık ile uğraşıyordu. Zaten yapabileceği başka da bir iş yoktu. Ne fabrika var ne sanayi. O da çevresindeki herkes gibi tarım ve hayvancılık ile geçimini sağlıyordu. Kışları Silopi ovasında yazları ise Van taraflarındaki yaylalarda kalıyordu. Yaklaşık 100 kadar küçükbaş hayvanı ve elli/altmış dönümlük arazisi var. Keçi, koyunlarını sağıp süt ve peynir elde ediyordu. Tabi satma durumu yoktu. Çünkü aile nüfusu kalabalıktı.

Dolayısıyla ancak kendilerine yetecek kadar süt, peynir elde edebiliyorlardı. Zaten herkes hayvancılık ile uğraştığı için sütü, peyniri satmak istese de satın alan olmaz ya da çok düşük bir ücret karşılığında alırlardı. Bunun yanında genellikle bahar aylarında koyun ve keçilerinin kollarını kırıp komşu köydeki Asurilere satardı. Komşu köyde yaşayan Asuri aileler koyun, keçi kollarını alıp yöresel kıyafet (şal/şepik) üretirler ve tekrar onlara veya çevre köylere satarlardı. Tarıma gelince aslında pek tarım da denilemez. Neticede 50/60 dönümlük araziler ve her sene buğday, arpa, mercimek bazen de nohut ekip yaz sezonunda biçerler. Elde edilen buğday değirmene götürülür un yapılırdı. Köyün aşağısında dere üzerinde bulunan su değirmeni köylülerin buğdaylarını una dönüştürmek için gittikleri tek değirmendi. Aslında daha önceleri köyde değirmen olmadığı için köylüler genellikle komşu köydeki değirmene gitmek zorunda kalırdı. Hasan'ın Babası kendi döneminde bölgede kuraklık yaşandığı için ata binip Musul a kadar gitmiş. Orada iki torba buğday alıp yine oradaki bir değirmende una dönüştürüp bir hafta sonra ancak köye dönebilmişti. Dolayısıyla Hasandan öncekiler (dedeleri) daha zor şartları gördüğü için komşu köye kadar gitmek nispeten daha kolaydı. Değirmenci ücret olarak her buğday çuvalından bir ölçek alırdı. Elde edilen un sac üstünde yufka ekmeğine dönüştürülürdü.